



Yliopiston muutos ja akateemisen työn tasa-arvot,

Tutkimusraportin julkistustilaisuus
25.1.2023

**Arja Haapakorpi, Raakel Plamper, Katriina
Tapanila, Annukka Jauhiainen, Anne Laiho,
Minna Leinonen, Oili-Helena Ylijoki, Arto
Jauhiainen**



**TURUN
YLIOPISTO**

Tutkimuksen tavoitteet, aineisto ja menetelmät

Tavoitteena oli tutkia

- akateemisen työn muutosta ja urakehitystä tasa-arvojen näkökulmasta
- yliopisto-organisaatiota työn tekemisen ympäristönä.

Haastateltavat (noin 50) keskijohdosta ja tutkija-opettajista Tampereen ja Turun sekä Itä-Suomen yliopistoista

Sisällönanalyysi menetelmänä

Työn ja urakehityksen keskeiset muutokset

- Keskeiset työnsuoritusten arvioinnin ja urakehityksen kriteerit 20 vuotta sitten tohtorin tutkinto ja julkaiseminen (Jussi Välimaa 2005)
- Vuonna 2023 julkaisemisen lisäksi **tutkimusrahoituksen haku ja johtaminen**, tohtorintutkinto itsestään selvä
- Taustalla: yliopistojen rahoitusmallin muutos, organisaation merkityksen korostuminen akateemisen työn järjestäjänä, yliopistokentän uudelleen organisoituminen erityisesti fuusioitumisena, tutkimusrahoituksen kilpailun kiristyminen

Tutkimusrahoitus

- Ulkoisen rahoituksen merkitys kasvanut talouden ja maineenhallinnan välineenä
- Tutkimuksen jatkuvuus versus työsuhteiden määräaikaaisuuteen
- Tutkimusrahoituksen hierarkiat: ”hyvä raha”, (ERC, SA) versus ”huono raha” ja huippututkimuksen diskurssit
- Yliopistojen strategiat ja profilointirahoitus tutkimuksen ohjaajana
- Tasa-arvovajeita: tieteenalakohtaiset erot, tutkimuksen versus opetuksen arvostus

Työnkuvat, työtehtävien lisääntyminen ja aika

- Tehtävät lisääntyneet ja eri lähteistä tulevien uusien töiden kumuloituminen
- Hallinto, johtaminen, rahoitushaku, tutkimuksen ja opetuksen lisäksi muut akateemiset tehtävät; näkymättömäksi jäävän työn kasvu
- Digitalisaatio: järjestelmät rutiinitehtävien korvaajana mutta puutteellisesti toimivien ja huonosti yhteensopivien järjestelmien kuormittavuus ja resurssihukka
- Työnjaon epätasaisuus: ”ylimääräisten” tehtävien ja näkymättömiin jäävän työn epätasainen jakautuminen.

Tenure track – järjestelmä akateemisen työn ankkurina

Järjestelmän luomisen tavoitteena urarakenteiden yhtenäistäminen ja tasa-arvoisten mahdollisuuksien edistäminen

Tenure – asemassa yliopiston intressit ja henkilön omat pyrkimykset

Urakehityksen, henkilöstöryhmien erojen, suhteiden sekä arvottamisen ankkuri

- Urakehityksen eriyttäminen: tenure track – polun kautta vakituiseseen professuuriin / versus opetusuran päätyminen varhaisessa vaiheessa
- Tutkimuksen painotus tehtävässä
- Ylöspäin suuntautuva urakehitysmalli akateemisen uran ideaaliksi, mutta ylimpien asemien harvalukuisuus

Tenure track – järjestelmä akateemisen työn ankkurina

Huolimatta systematisoiduista rekrytointiprosesseista, havaittavissa epätasa-arvoisuutta valinnoissa:

- sukupuoli
- ikä

Tenure – uran sitominen yliopiston profilaatioon < > myöhemmän urakehityksen rajat

Yhteystiedot

- <https://projects.tuni.fi/akatemiatyontasa-arvot/>
- **Tutkimusryhmä:**
 - Tampereen yliopisto: Arja Haapakorpi, Katriina Tapanila, Minna Leinonen, Oili-Helena Ylijoki
 - Turun yliopisto: Raakel Plamper, Annukka Jauhiainen, Anne Laiho, Arto Jauhiainen